

KURJER WILENSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno Jagiellońska 3. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. 5-to Jańska 1, telef. 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr., w tekście I, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekstem—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za wiersz, ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 30% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Prowizoryczny układ.

Przed paru dniami opublikowane zostały dane cyfrowe umowy flotowej pomiędzy Włochami a Francją, względnie i Anglią, stanowiące część umów, zawartych w Rzymie. „Czas” podkreśla z naciskiem wyraz „część” umów, gdyż kompromisowi flotowemu, jak z wielu oznak wnioskować można, towarzyszyło także porozumienie i w innych kwestiach o charakterze politycznym względnie finansowym. Szczerze głębi ich zapewne nie będą opublikowane, ale zato w odpowiednim momencie wykonane. Jeśli idzie o umowę flotową, to jak się okazuje, nie ma ona charakteru definitywnego, ale tymczasowy; w szczególności głośna sprawa parytetu flotowego nie została w niej definitywnie załatwiona, ale odroczone na lat pięć do r. 1936 tak, że obie strony mogły uratować swoje interesy: Włochy nie zrzekły się parytetu, a Francja zachowała swoją przewagę nad Włochami.

Tekst umowy nie porusza też spraw zasadniczych, gdzieby właśnie ten parytet musiał stanąć na porządku dziennym, ale ten gorliwiej reguluje szczegóły budowy w pewnych klasach okrętów. I tak ustęp pierwszy poświęcony jest pancernikom, co do których obowiązują oba państwa umowa waszyngtońska z r. 1922, ustanawiająca stosunek tych statków bojowych między Anglią, Stanami Zjednoczonymi, Japonią, Francją i Włochami jak 5 : 5 : 3 : 1.75. Za zgodą Anglii, pod kątem widzenia przyszłej rewizji umowy waszyngtońskiej podniesiono cyfrę tę dla Włoch i Francji na 1.85, co oznacza dla nich prawo posiadania w klasie pancerników 185.000 ton. Do końca roku 1936, dokąd obowiązują umowa, mogą obydwa mocarstwa zbudować po dwa nowe pancerniki nie większe od 23.000 ton, z działami 305 mm, wzmianka za co Francja wycofa ze służby jeden pancernik typu „Diderot”, a Włochy jeden krążownik o pojemności 16.800 ton. Oznacza to, że oba te państwa nie osiągnęły jeszcze obecnie przepisaną im w Waszyngtonie kwotę pancerników, tak że po uzyskaniu obecnie nowych 10.000 ton, będą ją mogły, w porównaniu ze stanem dzisiejszym powiększyć do r. 1936 o 25—30.000 ton.

Dalszy ustęp umowy dotyczy również uregulowanej w Waszyngtonie sprawy okrętów lotniczych, których łączną pojemność oznaczono w Rzymie dla Francji i Włoch na 34.000 ton. Mniej specyficzne są dalsze ustępy, dotyczące tych klas okrętów, które objęła sześciomiesięczna umowa londyńska pomiędzy Anglią, Stanami a Japonią. Tutaj ustalono, że po ukończeniu programu, z r. 1930 i Francji i Włochy nie będą budować do r. 1936 nowych krążowników zarówno w artylerii nieprzekraczającej 155 mm, jak i większej od 155 mm, nowych kontrtorpedowców. — Wrazie usunięcia jakiegokolwiek statku tej kategorii z powodu przestarzenia się, Włochy i Francja mają się porozumieć, czy go zastąpić nowym, czy też o jego kwotę zastąpić się stan tej kategorii w obu państwach. Kontrtorpedowce mają być wymieniane po 16 latach służby, co oznacza zastąpienie nowymi wszystkich kontrtorpedowców zbudowanych przed wojną.

Również wstrzymana ma być obustronna budowa łodzi podwodnych po sfinalizowaniu programu z r. 1930, z prawem wymiany jednostek przestarzałych. Do dnia 31 grudnia 1936 r. francuskie łodzie podwodne nie mogą przekroczyć łącznej pojemności 881.989 ton, przyczem Anglia zastrzegła sobie możliwość powiększenia swej kwoty 150.000 dla kontrtorpedowców. — W zakończeniu stwierdzono wszakże rzecz zasadniczą: oto, że umowa rzymska nie jest definitywną i nie ustala na trwałe stosunku między Anglią, Francją a Włochami, ani też nie przesądza, w jaki sposób zastąpienie zostanie po r. 1936 przestarzałe okręty.

Tak przedstawia się formalna strona umowy, której główną cechą charakterystyczną jest zachowanie parytetu między Francją a Włochami co do zbrojeń bieżących. Istotny obraz sytuacji odsłoni się nam dopiero, gdy weźmiemy cyfry ogólne. Umowa rzymska stwierdza, że za każde tysiąc ton zbudowanych przez Francję, mają Włochy prawo do budowy tysiąca ton tej samej wartości, ale dyskretnie nie mówi nic o tem, że oznacza to utrzymanie obecnego stosunku sił między obu flotami. Dziś Francja ogranicza się do 640.000 ton, Włochy do 490.000

i ten stosunek jak 9 : 7 pozostać ma do r. 1936. O ile Włochy zdołają nadążyć kroku Francji w wydatkach na zbrojenia, będą miały przez najbliższe lat sześć flotę o 150.000 ton mniejszą od francuskiej. O ile nie zdołają, dystans ten może się powiększyć. Jest to co prawda cofnięcie się Francji z maksymalnej cyfry 240.000 ton przewagi nad Włochami, co zmieniło stosunek flot na 2 : 3, ale niemniej jest to utrzymanie znacznej przewagi floty francuskiej. Występuje ona zwłaszcza w klasie łodzi podwodnych, głównej gwarancji Francji dla jej komunikacji z koloniami afrykańskimi. Przeciw 52.000 ton włoskich ma Francja prawo do prawie 82.000 ton łodzi podwodnych. W r. 1924 uzyskała Francja o 42.000 obecnie o 32.000 ton przewagi nad Włochami. Przewaga Francji utrwalona została także w klasie torpedowców i kontrtorpedowców, podczas gdy Włochy zyskują nieco w klasie małych krążowników.

Utrzymanie obecnego stosunku flot między Włochami a Francją to jedna strona sprawy. Druga to zostawienie sobie przez obydwa państwa wolnej ręki co do ostatecznej kwoty ich flot w stosunku do Anglii. Postanowienie to w związku z jednym z ustępów konwencji, przewidującym możliwość zmian jej postanowień wskutek wyników wielkiej konferencji rozbrojeniowej w r. 1932 jest główną bronią obu tych państw w stosunku do 3 potęg morskich; przede wszystkim daje ono Francji możliwość w r. 1932 realizowania głównej swej tezy, że spraw rozbrojenia na lądzie i na morzu nie można oddzielać od siebie. Politycy państw anglosaskich mieli na tym punkcie program bardzo prosty: porozumieć się najpierw między sobą co do zbrojeń morskich, ustalić i utrwalic swą przewagę na morzu, a potem mając pakt morski w kieszeni podyktować państwom kontynentalnym takie rozbrojenie na lądzie, jakie dagażdać będzie kombinacjom ekonomicznym Anglii i Ameryki i jakie być może chętnie widzieliby Niemcy, ale które jednym pociągnięciem pióra pozbawiałoby szereg państw europejskich a przede wszystkim Francję faktycznych gwarancji bezpieczeństwa i czyniłoby w ten sposób mocarstwa anglosaskie arbitrami Europy. Koncepcja ta przez opór Francji w Londynie została zahamowana a układ rzymski ustalił ostatecznie koncepcję inną: rozbrojenie na lądzie traktowane będzie w r. 1932 w związku z rozbrojeniem na morzu, a gdyby ten związek został tam zerwany Francja będzie miała w r. 1936 możliwość wyłamania się z układu o rozbrojeniu na morzu.

Chociaż więc minister marynarki Alexander zaprzeczył w Izbie gmin jakoby Anglia w związku z paktem flotowym zobowiązała się do popierania francuskiego punktu widzenia na konferencji rozbrojeniowej, to faktycznie związek między rozbrojeniem na lądzie i morzu został utrzymany, hamując przez to oczywiście na konferencji rozbrojeniowej swobodę ruchów najbardziej w rozbrojeniu na morzu interesowanej Anglii. Z tej też przyczyny, wyniki umowy rzymskiej są tak doniosłe dla pokoju Europy, który zabezpieczają przed niespodziankami, jakiego musiałyby wynikać ze zmiany dzisiejszego układu stosunków i gwarantujących go sił faktycznych.

Jedno- i dwuizbowe mieszkania inwalidów zwolnione od podatku lokalowego.

Wobec nadchodzącego terminu płatności podatku lokalowego za nowy kwartał, Związek Inwalidów Wojennych R. P. przypomina, że mieszkańca jedno i dwuizbowe, zajmowane przez inwalidów wojennych, oraz wdowy i sieroty po poległych które pobierają zaopatrzenie ze skarbu państwa, zwolnione są od tego podatku.

Od podatku lokalowego zwolnieni są inwalidzi wojenni, oraz wdowy i sieroty po inwalidach, zajmujące nie więcej niż dwuizbowe mieszkania, bez względu na dochody lub majątek. Z ulgi tej nie korzystają tylko inwalidzi, którym renta została zawieszona lub też skapitalizowana.

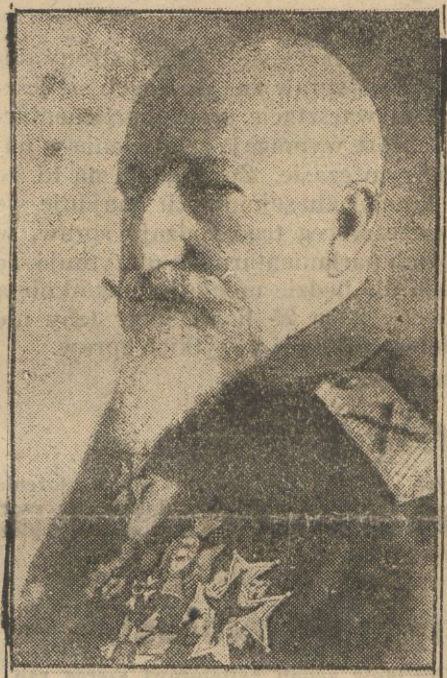
Silne lotnictwo to potęga Państwa!

W środę 18-go marca 1931 r. o godz. 9 m. 30 r. w wigilię dnia Imienin

JÓZEFA MONTWIŁŁA

wielkiego działacza społecznego i niezrównanego filantropa, w Bazylice Metropolitalnej za spójność duszy zmarłego odbędzie się nabożeństwo żałobne, na które zaprasza

Zarząd Towarzystwa Popierania Pracy Społecznej.

Eks-król bułgarski Ferdynand obchodził ostatnio 70-tą rocznicę urodzin.

Przyjazd króla Alfonsa do Londynu.

LONDYN, 16. III. (Pat). W związku z przyjazdem do Londynu króla Alfonsa hiszpańskiego przedsięwzięte zostały nadzwyczajne środki ostrożności. Na dworcu kolejowym przestronnym, dzielącym publiczność od angielskiej parry królewskiej, przybył na powitanie króla Alfonsa, była wypełniona przez licznych detektywów. Żadnego incydentu nie było. Króla Alfonsa, przejeżdżającego do pałacu Kensington, który zamieszkuje chora obecnie księżna Beatrix, tłum witał owacyjnie.

Cykl wykładów o panidealizmie.

Założone przez niedawno zmarłego znakomitego profesora, Rudolfa Marię Holzapfela jednego z najgłębszych umysłów doby obecnej w dziedzinie poszukiwania nowych dróg rozwoju ducha ludzkiego, „Międzynarodowe Stowarzyszenie Panidealistów” urządziło w dn. 7—14 kwietnia r. b. w Baumgarten (Szwajcaria — niedaleko Luzerny) cykl wykładów pod ogólnym tytułem „Cele i drogi nowej kultury”.

Poszczególne wykłady będą wygłoszone przez wybitnych członków Stowarzyszenia, m. i. pp. dr. W. Astrowa, dr. H. Debrunnera, R. Herwin'a, dr. H. Rhynga, Ch. Seneca'a, dr. Zbindena i in. Wykłady będą poświęcone następującym zagadnieniom: Stan umysłowości współczesnej; O duchu i istocie Panidealizmu; Nowy ideał religijny; Nauki przyrodnicze a religia; Chrześcijaństwo i kultura; Sztuka i jej pojmowanie; Nowe drogi i cele twórczości artystycznej; Panidealistyczne sumienie; Nowe kształtowanie życia społecznego; Nowa synteza. Wykłady będą połączone z towarzyskim współżyciem uczestników, oraz wycieczkami w pobliskie okolice Szwajcarii.

Koszta uczestnictwa w wykładach wynoszą: wpis 15 fr. szw., mieszkanie i utrzymanie za 8 dni od 44 do 58 fr. szw. Dojazd do stacji Immensee na linii St. Gotthard (Luzern. Art. Goldan). O bardziej szczegółowe informacje zwracać się należy do Biura „Międzyn. Stowarzyszenia Panidealistów. Vexingung. Zurich 7, Klossbach str. 111).

Zjednoczenie stronnictw ludowych nastąpiło pod hasłem wspólnego frontu antyrządowego.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

W ub. niedzielę jak zapowiadaliśmy, odbył się zjazd przedstawicieli trzech stronnictw włościańskich: Piasta Wyzwolenia i Ctronnictwa Chłopskiego, poświęcony zjednoczeniu trzech stronnictw w jedno. Obrady zagał poseł Malinowski (z Wyzwolenia), na przewodniczącego zjazdu obrano posła Witosa. Poseł Kiernik referował sprawę zjednoczenia ruchu ludowego i zgłosił formalny wniosek o stworzenie jednego stronnictwa Ludowego. Wniosek ten dużą większością głosów przeszedł. Wobec tego na prezesa nowej Rady Naczelnej wybrano posła Witosa. Ponadto wybrano komitet wykonawczy, na którego czele ma stanąć poseł Wrona. Zaś najwyższą władzą nowego stronnictwa jest Kongres, którego przewodniczącym obrano posła Malinowskiego.

Wśród rezolucyj o charakterze organizacyjnym, m. in. uchwalono wydać odezwę do włościanstwa, w związku ze zjednoczeniem Stronnictwa Chłopskiego. Zjednoczenie to nie było rzeczą łatwą do osiągnięcia. Różnice programowe między poszczególnymi

grupami dotyczyły głównie trzech punktów w stosunku do religii, do mniejszości i stopnia radykalizmu w zakresie reformy rolnej. O ile „Stronnictwo Chłopskie” i „Wyzwolenie” stoją na płaszczyźnie radykalizmu społecznego i w programie wypisane miały rozdział Kościoła od państwa, autonomię dla mniejszości narodowych, reformie rolnej bez odszkodowań, o tyle „Piast” reprezentował program daleko bardziej umiarkowany. W wyniku blisko rocznych narad i wieńczących przedwczorajszym zjazdem, programy „Wyzwolenia” i „Stronnictwa Chłopskiego” uległy poważnemu zmodyfikowaniu, natomiast program „Piasta” stracił cokolwiek ze swego umiarkowania. Ten kompromis doszedł głównie dzięki temu, iż wszystkie trzy partje, jako znajdujące się w opozycji do rządu, mają w obecnej chwili bardzo uproszczone programy, mianowicie: stosunek negatywny do poczynań rządu, i na tej płaszczyźnie wszystkie trzy stronnictwa szybko zdołały się porozumieć.

Odłożony termin.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Dowiadujemy się, że z uwagi na trudności, na jakie napotyka rozprządzenie o meldunkach i księgach ludności, mianowicie: zarówno na trudności techniczne, jak i finansowe w poszczególnych gminach, Min. Sp.

Wew. przedłużyło termin złożenia rejestru mieszkańców do dnia 31 grudnia 1931 roku. Ponadto min. sp. wew. ma upoważnić wojewodów do dłuższego przedłużenia tego terminu w wypadkach wyjątkowych.

Zamach na radcę ambasady sowieckiej.

TOKJO 16.III. Pat. — Nieznany osobnik dokonał zamachu rewolwerowego na radcę handlowego ambasady sowieckiej w Tokio Pawła Anisiewa. Anisiew został ciężko ranny.

TOKJO, 16. III. (Pat). Sprawca zamachu na radcę handlowego poselstwa sowieckiego Pawła Anisiewa, zranionego wczoraj ciężko strzałem z rewolweru, oddał się dziś dobrowolnie w ręce policji. Jest to niejaki Nobukatsu Satu, były dyrektor przedsiębiorstwa, zainteresowanego w połowie ryb na wodach północnych. Satu oświadczył, że postępek jego spowodowany został oburzeniem na metody stosowane przez Sowiety w sprawie konfliktu o prawo łowienia ryb w Amurze, w którym to konflikcie naruszone są postanowienia konwencji rosyjsko-japońskiej z roku 1925.

Stanowisko litewskiej chadecji.

KOWNO, 16. III. (Pat). „Rytas” zamieszcza artykuł, w którym omawia kwestię politycznego stanowiska, zajmowanego przez Ch. D. Gdy chadecja miała w sejmach absolutną większość nie dążyła ona nigdy do wyłączenia władzy swego tylko stronnictwa. Chrześcijańska Demokracja starała się władzę koalicji rozszerzyć do możliwie najszerszych granic, co w skutkach wywołało wielkie i dodatnie wrażenie przed forum Ligi Narodów, gdyż w ten sposób przedstawiciele Litwy reprezentowali ogromną część narodu litewskiego. W końcu artykuł zwraca uwagę na wiadomości „Lietuvos Aidas” w których to pismo twierdzi, iż chadecja wszelkimi środkami i sposobami dąży do władzy, co według słów autora artykułu, jest jedynie złą wolą. Chrześcijańska demokracja prowadząc walkę z narodowcami, nie ma zamiaru pozbawiać ich władzy, a istotnym celem walki jest dążenie do skonsolidowania wszystkich sił narodowych, ażeby wyprowadzić kraj z chaosu w którym znalazło się państwo litewskie.

Woldemaras oskarżony o przywłaszczenie 50.000 koron duńskich.

KOWNO, 16. III. (Tel. wł.). Sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi Morkelnas zakończył już dochodzenie w sprawie przywłaszczenia w swoim

im czasie przez Woldemarasa 50 tys. koron duńskich. Sprawa została przekazana Prokuratorowi Najwyższego Trybunału.

Reprezentant Litwy wobec Trybunału Haskiego.

KOWNO, 16. III. (Pat). Interesów Litwy przed Trybunałem Haskim w sporze polsko-litewskim będzie bronił

obecny dyrektor Banku Litewskiego adwokat Staszinski.

Kobieta w roli kapitana na pewnym statku norweskim. Nazywa się Quirun Frogstad.

Nadzwyczajne udogodnienie.

PARYŻ 16.III. Pat. — Francuskie koleje państwowe wprowadziły w niektórych pociągach bezpośrednie instalacje radiotelegraficzne, pozwalające pasażerom wysyłać i otrzymywać depesze w czasie biegu pociągu. Wczoraj odbyło się otwarcie na linii Paryż — Havre nowych instalacji, dokonane przez ministra poczt i telegrafów Guerniera, który wymieniał depesze z prezydentem republiki i premierem Lavalem. Wysłano ogółem 21 depesz, które wszystkie doszły do adresatów i na które odpowiedzi nadeszły już w przeciągu 12 — 45 min.

Turniej szachowy.

POZNAN 16.III. Pat. — Znany mistrz gry szachowej Rubinstein rozegrał dnia 15 b. m. po południu w lokalu Poznańskiego Koła Szachistów równocześnie 25 partji szachowych. 8 partji przegrał, 4 remisował i 13 wygrał. Turniej, rozpoczęty o godz. 3, zakończył się o godz. 22.

Kto wygrał?

Piąty dzień ciągnięcia.
I-sze ciągnięcie
15.000 zł. nr. 8677.
10.000 zł. n-ry 13304 43636.
5.000 zł. n-ry 2834 122987.
3.000 zł. n-ry 25324 100425 110866.
2.000 zł. n-ry 15291 56516 84039 136489
147265 176718 207513.
1.000 zł. n-ry 806 5815 14060 26566 65160
70486 98107 104787 114000 128625 131938
139192 170631 171202 186564 192019 195255
200021 201379.

II-gie ciągnięcie

10.000 zł. nr. 43746.
5.000 zł. n-ry 12460 144622.
3.000 zł. n-ry 8066 40627 91866 113358
149073.
2.000 zł. n-ry 69908 81859 95748 111245
115385 158669 178214 197880.
1.000 zł. n-ry 2592 13083 28878 36887
44406 52665 55796 61419 849 62640 82745
90835 110745 146007 163092 464 177936
202480 203701.

WARSZAWA 16.III. Pat. — 16 b. m. w 6-tym dniu ciągnięcia 5 klasy 22 Polskiej Państwowej Loterii Klasowej główniejsze wygrane padły na numery następujące:
po 25 tysięcy złotych — Nr. 49.992 a 104.735.
20 tysięcy złotych — 59.331.
10 tysięcy złotych — Nr. 75.610.
po 5 tysięcy złotych — Nr. 10.709 i 22.215.

Giełda warszawska z dn. 16.III. b. r.

WALUTY i DEWIZY:
Dolary 8,92 1/2 — 8,94 1/2, 8,90 1/2
Bukareszt 5,31 1/2 — 5,32 1/2 — 5,29 1/2
Holandia 357,76 — 358,76 — 358,86
Nowy York 8,918 — 8,938 — 8,898
Nowy York kabel 8,927 — 8,947 — 8,907
Paryż 34,93 — 35,02 34,84
Kopenhaga 238,70 — 239,30 — 238,10
Londyn 43,36 1/2 — 43,47 — 43,25 1/2
Praga 26,44 1/2 — 26,51 — 26,38
Szwajcaria 171,73 — 172,18 — 171,32
Wiedeń 125,45 — 125,76 — 12,14
Włochy 46,72 — 46,89 — 46,65
Berlin w obr. przyw. 212,51

PAPIERY PROCENTOWE:
3% budowlana 45,25
Inwestyc. seryjna 100,00
5% Konweryjny 49,50 — 51,00
0% dolarowa 74,50 — 75,00
7% St. B. G. K. 82,25
8% L. Z. B. G. K. i B. R., obl. B. G. K. 84,00
Te same 7% 85,25
4 1/2% ziemskie 52,50
5% warszawskie 56,75 — 57,00
5% warszawskie 72,50 — 72,75
8% Piotrkowa 65,00
6% obl. m. Warsz. 6 em. 51,50
8-ma i 9-ta em. 50,00

AKCJE:
Bank Polski 134,00
Ostrowiec serja B. 42,00
Starachowice 12,50

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!!

RÓŻNE
— **Libra Przemysłowo-Handlowa w Wilnie**
komunikuje, że Ministerstwo Robót Publicznych w Warszawie rozpięło na 30 marca 1931 roku przetarg publiczny na dostawę kamieni granitowych (andezytowych) lub granitowych.
Szczegółowe warunki, projekty umów, wyjaśnienia — otrzymać można w Biurze Triangulacyjnym w Warszawie, Nowowiejska 43.
— **Wypłata rent inwalidzkich.** Z dniem 1 kwietnia r. b. Kasa Skarbowa w Wilnie przystąpi do wypłaty rent inwalidom wojennym oraz dodatków do rent inwalidom którym one przysługują.

TEATR I MUZYKA
— **Teatr Miejski na Pohulane.**
— **Ostatnie przedstawienia „Salome”.**
Dziś ukazuje się po raz 10-ty monumentalne dzieło O. Wilde’a „Salome”, w przepięknej oprawie dekoracyjnej i kostiumowej, z muzyką E. Dzwonowskiego. Wykonanie i wystawa tego utworu stoją na wysokim poziomie artystycznym. Rola tytułowa odwarza J. Eichlerówna, rolę zaś Heroda kreuje A. Zeltwerowicz. Podniosły nastrój wywołuje nadzwyczaj ciekawa ilustracja muzyczna w wykonaniu zwiastującego zespołu orkiestry symfonicznej.
Ceny miejsc zwykłe. Zniżki ważne.
— **Teatr Miejski w „Lutni”.**
Ostatnie przedstawienia „Azais”. Występy K. Junoszy-Stepowskiego. Znakomity artysta K. Junosza-Stepowski wystąpi dziś w arcywesołej komedii Verneuil’a „Azais”, tworząc z głównej roli barona Würtha, niezapomnianą kreację. Występy K. Junoszy-Stepowskiego cieszą się wyjątkowym powodzeniem, gromadząc codziennie na widowni wytworową publiczność.
Ceny miejsc normalne — niepodwyższone, przy ważności biletów zniżkowych.
— **Przedstawienie popularne.** Od dnia dzisiejszego Kasa zamawia rozpoczęła sprzedaż biletów na poniedziałkowe przedstawienie popularne, po cenach najniższych od 30 gr., przeznaczona dla najszerszych warstw społeczeństwa. Repertuar zapowiada dwa utwory Molnara „Bankiet” i „Raz, dwa, trzy” w obsadzie premierowej.
— **Krukowski w Wilnie.** Niezrównany humorysta, znakomity artysta teatru „Qui pro quo” Kazimierz Krukowski — wystąpi w Teatrze „Lutnia” w otoczeniu wybitnych sił zespołu warszawskiego dwukrotnie: w sobotę 21 b. m. o godz. 11 w., oraz w poniedziałek 23 b. m. o godz. 8 w.
Bilety już są do nabycia w kasie zamawiającej od 11 — 9 wiecz.
— **Wileńskie Tow. Filharmoniczne** W sobotę dnia 21 b. m. o godzinie 20 min 15

Olga Wizan, znakomita pianistka wystąpi z własnym recitale fortepianowym. Znamy Wizan z ubiegłych lat koncertanta wykonawcy utworów Scarlatti’ego, Chopina, Brahmsa, Tode’a, Liszta i in.
Bilety do nabycia w biurze „Orbis”, Mickiewicza 11-a.

RADJO
WTOREK, dnia 17 marca 1931 roku.
11.58: Czas. 12.05: Muzyka taneczna (płyty). 13.10: Kom. meteor. 14.40: Odczyty dla maturzystów. 15.45: Program dzienny. 16.50: „Historia młoka książkowego” odczyt. 16.15: Muzyka lekka (płyty). 17.15: „Kultura Słowian pomorskich” odczyt. 17.45: Koncert symfoniczny. 18.45: Kom. Aeroklubu Akademickiego. 19.00: „Tygodnik artystyczny”. 19.15: Progr. na środę i rozm. 19.25: Uwagi dla detektorowiczów. 19.35: Pras. dziennik radj. 19.50: Pogadanka muzyczna. 20.00: Opera z płyt gramofonowych. 22.20: „Nad morzem w zimie” felj. 22.30: Komunikaty. 23.00: Kabaret (płyty).
ŚRODA, dnia 18 marca 1931 roku.
11.58: Czas. 12.05: Muzyka francuska (płyty). 13.10: Kom. meteor. 15.45: Program dzienny. 15.50: „Nowy tom „Pism” Józefa Piłsudskiego” odczyt. 16.10: Komunikat dla żegluga. 16.15: Audycja dla dzieci. 16.45: Koncert dla młodzieży (płyty). 17.15: „Z wypraw narciarskich” — odczyt. 17.45: Koncert. 18.35: Chwilka strzelecka. 19.00: Czwartek i rozmaitości. 19.40: Prasowy dzień radjowy. 19.55: „Ze świata radjowego” pogadanka. 20.15: „Pierwsze przejażdżki krytyki muzycznej w Polsce” — odczyt. 20.50: Koncert. 22.00: „Życie zamrożone” — feljeton. 22.15: Muzyka z płyt. 22.50: Kom. i muzyka taneczna.

SPORT
Zawody narciarskie w Nowogródku.
W ubiegłą niedzielę w Nowogródku odbyły się zawody o odznakę P. Z. N. z udziałem narciarzy wileńskich. W zawodach tych, jako propagandowych, brała udział młodzież szkolna, członkowie organizacji P. W., harcerze oraz członkowie klubów sportowych w ogólnej liczbie 85 zawodników.
Poza przyjeźdnymi z Wilna w zawodach uczestniczyli również narciarze ze Stoliczki, Stoina, Baranowicz, Lidy i najbliższych okolic.
Zainteresowanie zawodami było olbrzymie, czego najlepszym dowodem był liczny udział startujących oraz kilkunastu tysięcy publiczności z zaciekażeniem obserwujących przebieg zawodów.
Również należy podkreślić poparcie i ser-

deczny stosunek do imprezy wojewody nowogródzkiego p. Beczkowicza, który sam uprawia sport narciarski i czynny udział w imprezach startujących w biegu na 12 km.
Zawody powyższe spełniły całkowicie rolę propagandową i wykazały szybko i pomysłny rozwój sportu narciarskiego w województwie nowogródzkim, czemu również sprzyjały i dogodne warunki terenowe. Organizacja zawodów spoczywała w rękach kpt. Dobrowolskiego komendanta Podokręgu Zw. Strzeleckiego w Nowogródku. Żywy udział w organizacji zawodów okazali narciarze wileńscy z delegatami Wil. O. Z. N. por. Herholdem i Grabowiczem.
Wyniki zawodów ze względu na b. ciężkie warunki atmosferyczne były b. dobre i przedstawiają się następująco:
Bieg 12 km. — 1) Czerniak (PKS-Nowogród) 1 g. 14 m. 01 s. 2) Prynt (niestow.) 1 g. 14 m. 23 s. 3) Zdzicki (Strzelec-Stolpce) 1 g. 15 m. 06 s. Startujący poza konkursem zawodnik wileński Startkiewicz uzyskał pierwsze miejsce osiągając czas 1 g. 08 m. 06 s. 54 s. Wiliński Piotrowski uzyskał najlepszy czas 53 m. 02 s. Bieg pań 9 km wygrała Skąpska (nauczycielka w-f. Nowogród) 1 g. 07 m. 10 s. Bieg 4 km wygrała Krepka (Gimnazjum-Nowogród) 30 m. 15 s. Konkurs skoków wygrał Ciechanowicz, skoki 13,5 mt., 13 mt. i 14,5 mt. przed Zajewskim i Łabucim.
Po zawodach wojewoda p. Beczkowicz wręczył zwyciężcom zawodnikom nagrody, przyczem nagrodę za najliczniejszy udział zdobył PKS-Nowogród a nagrodę Podokręgu Związku Strzeleckiego dla najlepszego strzelca zdobył Zdzicki (Stolpce).

Mecz hokejowy.
KATOWICE 16.III./Pat. — W niedzielę około północy odbył się na sztucznym torze w Katowicach decydujący mecz o mistrzostwo Polski w hokeju na lodzie między drużyną AZS z Warszawy a drużyną Legii z Warszawy. Gra była bardzo żywa i interesująca. Publiczności na meczu zebrało się bardzo niewiele. Zastawione zwycięstwo odniósł dotychczasowy wielokrotny mistrz Polski AZS w stosunku 1:0 (0:0, 0:0, 1:0). Zwycięstwo A. Z. S. zawdzięcza przedwzrostkiem świetnej grze Kowalskiego i Adamowskiego. U pokonanych wyróżnili się Matuski i Sznajch. Zawody prowadził p. Szeran z Krakowa.

NA WILEMSKIM BRUKU
NA GORĄCYM UCZYŃKU.
W dniu 15 b. m. zatrzymano zawodowego złodzieja Kiriłowa Antoniego Ponarska 43 na gorącym uczynku usiłowania kradzieży białiny ze strychu domu Nr. 43 przy ul. Ponarskiej.

AUTO CIEŻAROWE NAJECHAŁO NA PRZECHODNIA.
Wczoraj z rana przy ulicy Końskiej szybko mknące auto ciężarowe najechało na przechodzącego ulicą Jakóbka Ustaszaka. Ustaszaka otrzymał poważne uszkodzenie ciała.
W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala żydowskiego.
Szofera auta zatrzymano.
POŻAR PRZY ULICY ANTOŁSKIEJ.
Wczoraj w godzinach porannych wybuchł pożar w domu Nr. 31 przy ulicy Antolskiej.
Na miejsce pożaru wyjechał cały tabor straży ogniowej, która wkrótce pożar zlikwidowała. Przyczyna pożaru nieustalona. Dochodzenie w toku.

OSTROŻNIE Z BENZYNĄ!
Salma Zeld (Nowogródka 71) podczas gotowania obłada, chcąc zwiększyć ogień, gdyż drzewo źle się paliło, wylała butelkę benzyny i chlusnęła na olejowe drzewo. Buchnął ogień, który jednak objął i kucharkę, gdyż lejąca benzynę na drzewo, przez nieuwagę obłada i siebie. Płonąca kobieta z krzykiem przebiegła na ulicę i zaczęła tarzać się po śniegu, naprosto usiłując ugasić ogień. Dopiero pomoc sąsiadów, którzy przykryli ją płaszcami, wydała skutki. Salma doznała jednak tak ciężkich poparzeń, iż w stanie groźnym odwieziono ją do szpitala żydowskiego.

„ZMARŁA CÓRKA” POKRZYŻOWAŁA PŁAN SPYRTNEGO AFERYZYSTY.
Na oryginalny pomysł wpadł niejaki R. Buklis, który postanowił pobrać z Kasy Chorych zasiłek na rekonesans pogrzeb córki, fałszując w tym celu podpis jednego z lekarzy Kasy Chorych.
Sprytnego aferystę przesładował jednak pech. Traf chciał, że w trzy dni później „zmarła córka” nagle zachorowała i zgłosiła się do Kasy Chorych po pomoc lekarską. Oszustwo wyszło na jaw.
Powiadomione władze policyjne niezwłocznie aresztowały Buklisa, który na śledztwie wyznał się inkryminowanemu mu przestępstwu, nie przynajmniej do winy.
W sprawie tej prowadzone jest energiczne dochodzenie.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK
W dniu 14 b. m. Stachiewiczowa Marja, Podgórną Nr. 1 przechodząc przez ulicę Siemakowską, padając zlamana nogę. Pogotowie Ratunkowe odwiezło ją do szpitala św. Jakóba.

STRZAŁY NA ULICY.
W dniu 14 b. m. nieznany narażenie uczeń Szkoły Technicznej strzelił przy ul. Kiejdańskiej z floru i trafił przechodzącego wówczas Zejfa Zelię w rękę. Dochodzenie w toku.

Jak jest urządzony „Nautilus”?
Słynny „Nautilus”, łódź podwodna, którą Amerykanin Wilkins udaje się do bieguna północnego, posiada specjalne urządzenie, które umożliwia jej podróż wśród lodów i badanie krajów polarnych. Łódź ta jest darem rządu Stanów Zjednoczonych A. P. „Nautilus” (nazwana tak na cześć Juliusza Verne autora powieści pod tą nazwą) ma bardzo silne motory. Jej promień działania wynosi siedem tysięcy mil morskich, może rozwijać szybkość 14 węzłów na powierzchni, 9 pod powierzchnią wody, choć jego prędkość wynosi 175 stóp. Usunięto z niej wszystkie przybory wojenne (rury torpedowe, armaty i t. d.), co oczywiście zmniejszyło trochę ciężar łodzi.
Wilkins stara się uczynić ze swego statku podwodnego jak najdoskonalsze narzędzie badań i lokomocji. Podwoił promień działania statku; ułokował na nim dwa motory 500-konne oraz jeden pomocniczy. Prowiduje zabiera na dwa lata, mimo, iż ma nadzieję, że w dwa miesiące podróży będzie na konan. Na statku ulokowano specjalne maszyny do przebijania skorupy lodowej; „Nautilus” będzie mógł wydostawać się w razie potrzeby z pod wody, poprzez skorupę lodową na powierzchnię, aby zecerpnąć powietrza. Maszynę tę — nazwijmy ją „wiercą” — są potężne; największa ma dwa metry średnicy. Za pomocą tego mechanizmu żaloga będzie mogła — po przebieciu drogi na powierzchni lodu — opuścić submerynę i wyjść na „ład” lodowy: w celu badań naukowych lub celem ratowania się.
Łódź na morzu Arktycznym ma podobnie grubość od pół do sześciu metrów. Wilkins sądzi, że statek jego nie będzie miał naogół do czynienia z grubością lodu ponad trzy metry. O ile siła maszyn okazywałaby się za słabą do przełamania skorupy lodowej (trzeba się liczyć iż ta ewentualność), mechanizm ten może być poruszany również ręcznie, a ponieważ statek będzie

KRADZIEŻE.
Frydman Izak, Końska 26, zameldował, iż nieznanymi sprawcy skradli mu płaszcz męski brązowego koloru wartości 350 zł.
Na szkodę Farbera Mejsa z wozu przy ul. Zawalej skradziono macy na 50 zł. Kradzieży dokonał Szmilgin Antoni, Dobrej Rady Nr. 16. Szmilgina zatrzymano, macy nie znaleziono.
Z zajazdu przy ul. Werkowskiej Nr. 5, na szkodę Balukiewicz Pawła, zaś Rogówka i Przewłockiego Witolda, mają Pieruńca, dokonał kradzieży jay i masła Sznajkowski Aleksander, zam. we wsi Adamajce.
Kulakowski Aleksander. Wilkomińska 27 zameldował o kradzieży części samochodu.

wych przez Grusobolawia, Wingry 37, u którego w czasie rewizji skradzione przedmioty odnaleziono.
Ze strychu domu Nr. 10 przy ulicy Piaskowej na szkodę Brojda Samuela i Labockiego Włodzimierza dokonał kradzieży białiny Hryszkiewicz Konstanty, Piaskowa 10.

ZA OSTATNIE 2 DOBY
Od 14 do 16 b. m. zanotowano wypadków 106, w tem kradzieży 9, opilstwa 16, przekroczeń administracyjnych 54.

Popierajcie przemysł krajowy

Kino Miejskie
Geny zniż.: Parter 60 gr., Balkon 30 gr.
Od 16 do 18 marca 1931 r. włącz. będą wyświetlane filmy:
Film odegrany przez Murzynów. NAD PROGRAM: Ta noc, ta noc... Komedja w 2 akt. Kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów o g. 4-ej. Nast. program: **Krew za krew** (Z cyklu „Nibelungów”).

Dźwiękowe KINO-TEATR „HELIOS”
Widulka 83, tel. 9-26
Dźwiękowe KINO „HOLLYWOOD”
ul. A. Mickiewicza 22.

Dźwiękowe Kino „COSINO”
ul. Wielka 47, tel. 15 41

KINO-TEATR „PAN”
WIELKA 42

Kino Kolejowe „OGNIKO”
(obok dworca kolejow.)

KINO-TEATR „MIMOZA”
ul. Wielka Nr. 25

KINO-TEATR „STYLOWY”
ulica Wielka 36.

Kino-Teatr „LUX”
Mickiewicza 11, tel. 5-62

Dziś! Uczta artystyczna dla miłośników kina! Wszelkie chwile sławy król tenorów **Jan Kiepusa** i **Brygida Helm** w arcydziele śpiewno-dźwięku **NEAPOL, ŚPIEWAJĄCE MIASTO** Zdjęć dokonano w Neapolu, na Capri, w Pompei i Wiedniu. **Jan Kiepusa** odśpiewa po polsku pios.: „Zejdź do gondoli” i „Signiora, ja cię ujrzałem pierwszy raz”. Na 1-szy seans ceny zniżone. Seansy o g. 4, 6, 8 i 10 15

Dziś! Wspaniały dramat miłosny **RAJ DLA KOBIET** W rolach głównych: **DITA PARLO, Armand Banz, Nadia Sibińska** i inne gwiazdy „Ufy”. **NAD PROGRAM: Jedna noc Qui Pro Quo** Wielka rewja ulub. Warszawy i całego kraju: **H. Ordonówna, Mira Zimńska, K. Krukowski, F. Jaroszy, A. Dymyza** oraz 12 girliw zespołu tanecznego. Początek o g. 4, 6, 8 i 10 15. Ceny normalne, na 1-szy seans zniżone.

Dziś! Największy 100% dźwiękowiec! Film ten wystawia i śpiewem poruszały cały świat! z ulubieńcem i śpiewakiem **MAURICEM CHEVALIER**, który odśpiewa w języku francuskim swoje piosenki oraz **JEANETTE MAC DONALD** znana śpiewaczka opery „Metropolita”. Film jest osnuty na tle słynnej sztuki „Książę Małżonek” Leona Xaurofa i Julesa Chance’a. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10 15, w soboty i niedz. o godz. 2-ej. Na 1-szy seans ceny zniżone.

Dziś! Po raz pierwszy w Wilnie! Ślazier sezonu! Wszelkie chwile sławy królowa ekranu **OLGA CZECHOWA** w arcyfilmie **Cieniowa droga miłości** Wielki potężny dramat obyczajowy na tle nekanej i przedświatła miłości. W pozostałych rolach gwiazdy ekranu: **Walter Rilla** i **Erna Morena**. Ceny od 40 gr.

Dziś i dni następnych! Wielki film produkcji krajowej! Dwie bohaterki walki o niepodległość Polski! przeżycia i locha cypateli warsz. i zesłanie na Sybir p. t. **Tajemnica Cytadeli Warszawskiej** Dramat w 10-ciu aktach, osnuty na tle słynnej powieści **Gabryeli Zapolskiej** p. t. „TAMTEN”. W rolach gł.: **Józef Węgrzyn, Gasiński, Roland, Marcello-Palińska** i inni. Początek seansów o godz. 5-ej, w niedz. i św. o godz. 4-ej po poł. Nast. program: **Lekarz kobiet** i lw. Petrowiczem i Peterson-Mozuchinową.

Dziś! Nadzwyczajny efekt. film polski p. t. **9.25 — Przygoda jednej nocy** w 10 aktach **NAD PROGRAM: DJABELSKI PAZUR** w rolach głównych **William Desmond** i uroczą **Dorelys Perdue**.

Dziś! Monumentalna majestatyczna wizja krawej epoki z czasów panowania rzymskiego. Nowe wydanie produkcji 1931 roku **MESSALINA** Epokowy dramat w 16 akt. Arcydzieło, które przypom. „Ben-Hur” Niebawymy przepych, emocjonujące sceny wyrażające wspaniałych rozkoszy i zbredni na temat „Miłości i namiętności”. 100 000 artystów. „Wysięgi kwadry”. hr. Rina de Liguoro.

Kino-Teatr „LUX”
Mickiewicza 11, tel. 5-62
Dziś! Wspaniały, pełen olśniewiających momentów dramat w 12 aktach p. t. **Książę student (Old Heidelberg)** w rolach główna: **Ramon Navarro** i przełiczna **Norma Shearer**. Początek o godz. 4-ej, w dzień świąteczny o godz. 1-ej. — Ceny od 40 gr. — Dla młodzieży dozwolone.

Wczoraj padło
n nas:
zł. 25.000 na Nr. 49992
zł. 5.000 na Nr. 10709
„ 2.000 „ „ 59736
„ 2.000 „ „ 72919
zł. 1.000 na Nr. 69192
„ 1.000 „ „ 86337
„ 1.000 „ „ 136307
Ciągnięcie wielkiej 5 klasy trwa do dnia 18 KWIETNIA r. b.
Szczęśliwe losy w dalszym ciągu polecamy.
Wszystkie większe wygrane znajdują się w kole szczęścia.
Najszczęśliwsza w Polsce kolektura
E. LICHTENSTEIN i S-ka
WILNO, WIELKA 44. Warszawa, Marszałkowska 146.

Od 16 do 31 marca
na drugim piętrze naszego lokalu
sprzedaż
po wyjątkowo zniżonych cenach
towarów wysortowanych i resztek.
Jedwabie, wełny,
materjały na palta
i garnitury męskie i damskie
M. GORDON Sp. Akc.
NIEMIECKA 26.
Nowości sezonu wiosennego
we wszystkich działach JUŻ NADESZŁY.

Wydaje się POKÓJ
niekierujący, jasny, suchy, ciepły.
Kalwaryjska 5, m. 4.

Pokój
do wynajęcia z osobnym wejściem i ze światłem.
Zarzecznica 14 m. 16.

Pokój
w centrum miasta
do wynajęcia
Jagiellońska 9-1-a

Dwóch panów poszukuje dużego pokoju lub dwóch
w centrum miasta z telefonem.
Oferty do Administracji „Kurjera Wileńskiego” — Jagiellońska 3, tel. 99

OGŁOSZENIE.
Magistrat m. Wilna podaje do ogólnej wiadomości, że w dniu 18-go marca r. b. o godz. 10 rano w domu Nr. 14 przy ul. Trockiej (mury po-Franciszkańskie) odbędzie się licytacja różnego rodzaju sprzętów domowych, oraz pieców kaflowych przenośnych zaskewstrowanych u poszczególnych platników w celu pokrycia zaległości podatkowych, a w dniu 19-go marca r. b. o godz. 11 rano odbędzie się licytacja 4 samochodów firmy „Ford” przy ul. Łukiskiej Nr. 5. Magistrat.

DOM HANDLOWY K. RYMKIEWICZ
Wilno, ulica Adama Mickiewicza Nr. 9
POLECA W WIELKIM WYBORZE: CHODNIKI i wycieraczki kokosowe, DYWANY z linoleum. Tania wyprzedaż po sezonowa ŚNIEGOWCÓW i KAŁOSZ.
Rzeczy podrzędne. 3539 Ceny b. aniznac.

KAWIARNIA I JADŁODAJNIA „Królewianka”
ul. Królewska 9.
Wydaje śniadania, obiady i kolacje — zdrowe, tanie i obficie. Obiad 1 złoty. Abonament miesięczny za 30 obiadów — 25 złotych. Zimne i gorące zakąski. Piwo. Gabinet.

Dr. GINSBERG
choroby skórne, wene ryczne i moczopłciowe
Wileńska 3
od godz. 8-11 i 4-8.
tel. 567. 3435

Dr. Kenigsberg
Choroby skórne, wene ryczne i moczopłciowe
ul. Mickiewicza 4,
telefon 10-90,
od godz. 9-12 i 4-8.

Dr. Blumowicz
Choroby wene ryczne, skórne i moczopłciowe.
ul. Wielka Nr. 21,
tel. 9-21, od 9-1 i 3-5.
W. Z. P. 29.

Akuszerka Marja Brzezina
przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. ul. Mickiewicza 30 m. 4. W. Zdr. Nr. 3009.

Inwalida W. P.
z doświadczeniem samodzielnego elektrykomontażu.
Obeznany także w każdej gałęzi od zaraz obejmie posadę w majątku, fabryce lub kinie — Obozowa 76.

RYTYNOWANY buchalter-bilansista
poszukuje pracy ehoiczyby dorywczej (bilansy, konta i t. p.). Zwracać się: Państwowa Szkoła Techniczna (ulica Holenderska) do wicedyrektora inż. Mercosa.

KURJER WILEŃSKI
Spółka z ogr. odow.
Drukarnia
INTROLIGATORNI
„ZNICZ”
Wilno, Św. Józefa Nr. 1
Telefon 340.
Dziela książkowe, druki, książki dla urzędów, bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju roboty drukarskie WYKONYWA PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE